

ΤΟΥ
ΝΙΚΟΛΑ
ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ*

Η πολιτική συγκυρία ως μοχλός δικονομικής ασυμμετρίας

ΩΣ ΣΥΝΤΡΙΠΤΙΚΟΣ κλυδωνισμός στα θεμέλια μιας «ασταθούς» και ήδη ρηγματωμένης Δικαιοσύνης ήρθαν να αθροιστούν και να δημιουργήσουν περαιτέρω ανασφάλεια, φόβο και νομική αβεβαιότητα οι πρόσφατοι δικονομικοί ακροβατισμοί και ο υπερκελισμός αδιαφώνικτων μέχρι σήμερα αρχών, θεσμών και διαδικασιών, που ουδείς σύγχρονος νομικός μπορούσε να αμφισβητήσει την απαρέγκλιτη τήρησή τους από τη συντεταγμένη κατά τα λοιπά πολιτεία μας.

Δυστυχώς, το οικοδόμημα που λέγεται Δικαιοσύνη μοιάζει να χάνει τον άξονά του, που δεν είναι άλλος από την ορθή και σύμμετρη απονομή της. Ηχεί ως δικονομικός αναχρονισμός και οπισθοδική τουλάχιστον αστοχία η σύλληψη και προφυλάκιση μελών της οικογενείας κατηγορουμένου, στο πλαίσιο μιας ιδιώνυμης «οικογενειακής συναυτουργίας», με λογική συλλογικής ευθύνης, που συνευριστικά παραπέμπει στις πιο βάρβαρες ιστορικές εποχές, με μόνη αποχρώσα ένδειξη ενόχης τη συμμετοχή τους σε κοινό τραπεζικό λογαριασμό και σε εξωχώριες εταιρείες. Και όλα αυτά, αφού διέφυγε στο εξωτερικό χωρίς να απολογηθεί ο κατηγορούμενος πατέρας, ενώ μέχρι τη στιγμή εκείνη δεν ήταν καν ύποπτοι, σε μια πολύχρονη ανακριτική μάλιστα διαδικασία. Τα γεγονότα αυτά μαρτυρούν μια όψιμη προσπάθεια των ανακριτικών αρχών επίδειξης υπερβάλλοντος ζήλου, σε αντιστάθμισμα τυχόν παλιότερων παραλείψεων ή πλημμελειών, όπως λ.χ. η απαγόρευση εξόδου από τη χώρα των υπόπτων φυγής κατηγορουμένων.

Αρνητική πρωτοτυπία στην οποία ελλοχεύει καταχρηστική άσκηση δικαιώματος και προσπάθεια αποστέρησης των κατοχυρωμένων, ήδη με την ΕΣΔΑ, ανθρωπίνων δικαιωμάτων του κατηγορουμένου, και δη του δικαιώματός τους σε δίκαια δίκη, άρα και απολογία, με ό,τι αυτό συνεπάγεται, συνιστούν τόσο η έγγραφη παραγγελία του εισαγγελέα του Α.Π. προς τον προϊστάμενο της Εισαγγελίας Εφετών να ασκήσει έφεση κατά των βουλευμάτων του αρμόδιου δικαστικού συμβουλίου προκειμένου να μη χορηγηθούν αντίγραφα όλων των περιεχομένων στη δικογραφία εγγράφων στους πληρεξουσίους των κατηγορουμένων, αλλά και η άρση άρση προφυλάκιση πολλών χωρίς εν τέλει να τους έχουν γνωστοποιηθεί τα έγγραφα της δικογραφίας, με απλά και μόνο «τυπικές απολογίες».

Μαζικές προφυλακίσεις, που κάποιες από αυτές προαναγγέλλονται από τον κυβερνητικό εκπρόσωπο, κινούνται εκτός θεσμοθετημένου νομικού πλαισίου και προκαλούν τη συλλήβδην αντίδραση του νομικού κόσμου, ειδικά όταν λίγες ημέρες πριν ο αρμόδιος υπουργός Δικαιοσύνης έχει εξαγγείλει νομοθετική πρωτοβουλία για τις προφυλακίσεις, προκειμένου να περιοριστεί η τάση των δικαστών να επιβάλουν το μέτρο αυτό καθ' υπερβολήν και ουσιαστικά ως προκαταβολή ποινής. Μαξimalισμός και ακρότητες στο μεταίχμιο της νομιμότητας που δεν υπηρετούν τον έναν και μοναδικό σκοπό της Δικαιοσύνης, δηλαδή την ορθή και με κανόνες απονομή της, αλλά σκιάζουν το κατά τα λοιπά δυσχερές έργο των δικαστικών αρχών.

Όποια και να είναι η συγκυριακή πολιτική πίεση και η κοινωνική ανάγκη, οι εκπρόσωποι της δικαστικής εξουσίας οφείλουν να στέκονται πάνω και έξω από αυτά, διατηρώντας ψυχραιμία και μέτρο, διασφαλίζοντας έτσι τη σταθερότητα και την ποιότητα της απονεμόμενης δικαιοσύνης τόσο όσον αφορά στο περί δικαίου αίσθημα της κοινωνίας αλλά και σε ό,τι αφορά τα δικαιώματα των κατηγορουμένων.